

Marek 15, 38 Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů.

Milé sestry a milí bratři, milí přátelé.

Velký Pátek. Čím vlastně tento den pro člověka je? Jsou mnohá místa na světě a jsou miliony lidí, pro které není ničím. Anebo – jako pro mnohé naše spoluobčany – je to vítané volno, příležitost vyrazit na delší výlet či pustit se naplno do jarních prací na zahradě. V podobném duchu se neslo středověké loučení u nás ve škole. Kolega se synem vyráželi na čtyřdenní túru po Krušných horách, jedna kolegyně se těšila, že si konečně pořádně odpočine, druhá se rovnou ze školy chystala vyrazit na chalupu a jiná zas s uspokojením oznamovala, že si naplánovala stěhování – to je přece smysluplně využitý čas. A pak jsou lidé, kteří si Velký Pátek přeci jen připomínají. Někteří ze zažitého zvyku a v jeho duchu upečou piškotového beránka. Jiní slaví Pátek z úcty k těm, kteří je vychovali.

Čím je Velký Pátek pro nás, kteří jsme se sešli - tady v tomto kostele? Čím je pro nás ten pašijový příběh, který jsme znovu po roce slyšeli. Pro mne osobně je nejhlubším jádrem - podstatou mé víry. Jednou mi na tohle vyznání namítl kolega: „Ale nejdůležitější je přece neděle Vzkříšení!“ Já vím, ale mám to prostě tak: Bez pátku by nebyla neděle. Bez kříže by nebylo prázdného hrobu. Ten je pro mne samozřejmě taky důležitý. Zvěst velikonoční neděle je úžasným a radostným potvrzením, že to nejdůležitější pro záchranu, pro spasení se stalo právě na golgotském kříži.

Nadějí pro každého člověka je to, že Boží syn, zaslíbený Spasitel světa, umírá na kříži. Evangelia tuto skutečnost zdůrazní mimo jiné ve dvou krátkých zprávách, které ohraničují bezprostřední vyprávění o Ježíšově smrti. Slyšme ještě jednou ten oddíl: *„Když bylo poledne, nastala tma po celé zemi až do tří hodin. O třetí hodině zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eloi, Eloi, lema sabachtani?“, což přeloženo znamená: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Když to uslyšeli, říkali někteří z těch, kdo stáli okolo: „Hle, volá Eliáše.“ Kdosi pak odběhl, namočil houbu v octě, nabodl ji na prut a dával mu pít se slovy: „Počkejte, uvidíme, přijde-li ho Eliáš sejmout.“ Ale Ježíš vydal mocný hlas a skončil. Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů.“*

„Když bylo poledne, nastala tma po celé zemi až do tří hodin.“ Nechme stranou pokusy na základě této zprávy přesně určit okamžik Ježíšovy smrti pomocí astronomických výpočtů zatmění Slunce. Ta zpráva jde významově daleko hlouběji. Pro evangelistu Marka je temnota ve chvíli Ježíšovy smrti znamením slepoty nejen Židovského národa, ale celého světa. Evangelistou zmiňovanou tmou je možno chápat jako naplnění slov z osmé kapitoly Ámosova proroctví: *„V onen den způsobím, že výrok Panovníka Hospodina, že slunce zapadne v poledne, tmou zahálím zemi za jasného dne.“* (Am 8,9-10) Temnota, do které se halí zem ve chvíli Ježíšovy smrti, je tmou Božího soudu. Ten proroky odedávna zvěstovaný den Božího soudu, dochází naplnění v kříži Ježíše Krista – v něm je souzen, odsouzen a trestán hřích celého světa.

Jako je tma kolem kříže zlomovým okamžikem - znamením soudu nad celým světem, tak i druhá událost ohraničující Ježíšovu smrt ohlašuje radikální změnu – a zase nejen pro Židovský národ, ale pro všechny lidi. *„Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů.“* Popis opony zaznamenaný v 2. knize Mojžíšově nás nenechá na pochybách o její velikosti, kráse a především důležitosti pro bohoslužebný život Izraele: Desítky sáhů vysoká, z látky purpurově fialové, nachové a karmínové a z jemně tkaného plátna s umně vetkanými cheruby. Zavěšená na čtyřech sloupech z akáciového dřeva - oddělovala svatyni od velesvatyně - místa, kde kdysi bývala truhla smlouvy, místa přebývání samotného Boha, místa, kam směl vstoupit velebně jen jedinkrát za rok v den smíření, v den oběti za očistění lidu od hříchu.

Roztržení této opony tedy znamená něco víc než jen zničení desítek metrů drahé látky. Marek píše, že se opona roztrhla odshora až dolů. V chrámové oponě nevznikla jen nějaká trhlinka, kterou by bylo možno opravit. Ona se roztrhla celá – ztratila totiž jednou pro vždy svůj smysl a účel. Už nikdy nebude potřeba, aby oddělovala Boha od člověka. Došlo tak k neslýchanému spojení dvou do té doby zcela

nekompatibilních míst: Je tu chrám, s místem nejsvětějším, kam nikdo nesměl, kde sídlil svatý, dokonalý a čistý Bůh. A je tu kopec za městem - místo s popravištěm, místo nejhorší, kam nikdo nechtěl, kde končili ti nejopovrhovanější. Ježíšova smrt na kříži způsobila spojení těchto diametrálně – nepředstavitelně odlišných míst.

Roztržení opony je symbolem - znamením toho, že bariéra mezi hříšným člověkem a Bohem je jednou pro vždy odstraněna. Jestliže se tedy Ježíš ve chvíli největší lidské úzkosti ptal: „*Bože můj, proč?*“ Či přesněji: „*Bože můj, pro co - kvůli čemu, k čemu?*“ Pak roztržení chrámové opony je odpovědí na tuto otázku: Proto Boží Syn umíral, abychom my, lidé měli otevřenou cestu k Bohu, k tomu nejsvatějšímu a nejmocnějšímu.

„Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů.“ Napříště nemá cenu hledat Boha kdekoli jinde, než u Ježíše. Tak se ostatně naplňují slova, která byla záminkou k Ježíšově obžalobě a jimž se okolostojící ještě okamžiky před jeho smrtí posmívali: „*Ty, který chceš zbořit chrám a ve třech dnech jej postavit, zachraň sám sebe a sestup z kříže!*“

Jediným místem – chrámem a nejsvětější svatyní, kde má napříště a jednou pro vždy cenu hledat Boha, je Ježíš sám. Ptá-li se někdo po Bohu a jeho vůli, musí svůj zrak obrátit k pátečnímu kříži na Golgotě a k nedělnímu prázdnému hrobu.

Amen.